

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII

TAARIFA YA TAKWIMU ZA UTALII ROBO YA KWANZA YA MWAKA 2023

JANUARI - MACHI, 2023

Kitengo Cha Utafiti Na Mafunzo
April 2023

Yaliyomo

Yaliyomo	i
1.0 Utangulizi	1
2.0: SEHEMU YA KWANZA.....	2
2.1 Idadi ya Watalii kutoka wa Nje ya Nchi	2
Jedwali Na. 1: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022	2
Mchoro 1: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022	3
2.2 Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Bara la Ulaya na Amerika	3
Jedwali Na. 2: Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Nje ya Bara la Afrika kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022	5
Mchoro 2: Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Nje ya Bara la Afrika Kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	6
2.3 Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii	6
Jedwali Na 3. Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vilivyochini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	7
Mchoro Na. 3: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa	

Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	8
2.4 Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii	8
Jedwali Na 4. Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	9
Mchoro Na 4. Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	10
3.0: SEHEMU YA PILI	11
3.1 Watalii wa Ndani	11
3.2 Utangulizi	11
3.3 Idadi ya Watalii wa Ndani	11
Jedwali Na. 5: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Utalii vilivyochini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	12
Mchoro Na. 5: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vinavyosimamiwa na Wizara Kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	13
3.4 Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Wizara, Kitaasisi	13
Jedwali Na. 6: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	14

Mchoro Na. 6: Uwiano kwa Asilimia ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023.....	15
3.5 Idadi ya Watalii wa Ndani na wa Kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii.....	16
Jedwali Na. 7: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022.....	16
Mchoro Na. 7: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022.....	17
3.6 Idadi ya Watalii wa Ndani na Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Wizara, Kitaasisi	18
Jedwali Na. 8: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	18
Mchoro Na. 8: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	19
3.7 Uwiano Kiasilimia ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara, Kitaasisi	20

Mchoro Na. 9: Uwiano Kiasilimia ya Watalii wa Ndani na Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vya Utalii vinavyomilikiwa na Taasisi zilizochini ya Wizara ya Maliasili; Robo ya kwanza ya Mwaka 2023	20
4.0 SEHEMU YA TATU.....	21
4.1 Mapato yatokanayo na Shuhuli za Uitalii.....	21
Jedwali Na. 9: Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	21
Mchoro Na. 10: Uwiano Kiasilimia ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii kwa kila Mwezi ya Robo ya kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	22
Jedwali Na. 10: Makusanyo ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii, Kitaasisi, kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022	23
Mchoro Na. 11: Uwiano Kiasilimia ya Makusanyo ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii Kitaasisi; Robo ya kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022.....	24
5.0 SEHEMU YA NNE	25
5.1 Hitimisho.....	25

1.0 Utangulizi

Sekta ya Utalii inaendelea kuwa nguzo muhimu katika uchumi wa Tanzania. Hivyo, taarifa zinazohusu takwimu za idadi ya watalii na mapato yatokanayo na shughuli za kitalii ni muhimu ili kuonyesha taswira halisi ya mwenendo wa sekta ya utalii nchini hasa kwa kipindi hiki ambacho Serikali imefanya juhudi kubwa ya kutangaza Utalii kupitia programu ya Filamu ya “The Royal Tour” ambayo mwasisi wake ni Rais wa Jamhuri ya Muungano ya Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan.

Ripoti hii inaelezea idadi ya watalii wa ndani na wa kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio mbalimbali vya utalii vilivyopo Tanzania kwa kipindi cha Januari hadi Machi, 2023. Aidha, ili kupima kwa ufanisi ukuaji wa Sekta ya Utalii kwa kipindi cha Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023, takwimu za Januari hadi Machi, 2023, zimelinganishwa na za kipindi husika za mwaka 2022. Takwimu za watalii kutoka nje ya nchi chanzo chake ni Idara ya Uhamiaji Tanzania iliyochini ya Wizara ya Mambo ya Ndani wakati, takwimu za watalii wa ndani, chanzo chake ni taasisi tano za Wizara ya Maliasili na Utalii ambazo ni TANAPA, NCAA, TAWA, TFS na NMT. Majedwali na Michoro imetumika kuwasilisha takwimu na uchambuzi umefanyika kwa kutumia “Microsoft excel Window 10”.

2.0: SEHEMU YA KWANZA

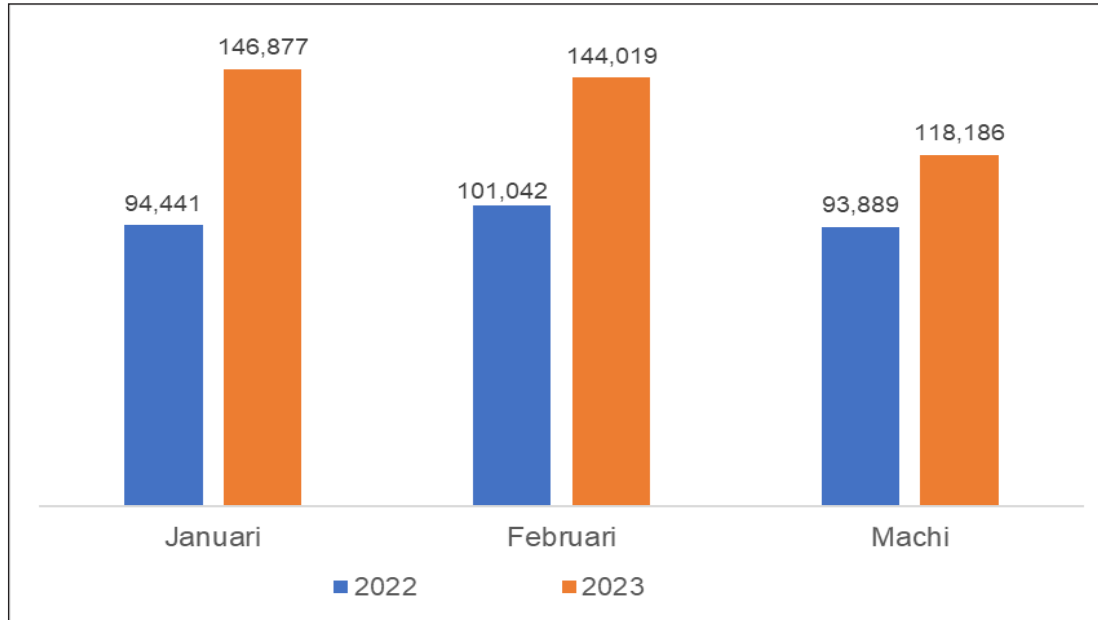
2.1 Idadi ya Watalii kutoka wa Nje ya Nchi

Kwa kipindi cha robo ya kwanza ya mwaka 2023, yaani, Januari hadi Machi 2023, jumla ya watalii walioingia nchini ilikuwa 409,082 ikilinganishwa na 289,372 wa kipindi kama hicho mwaka 2022. Hii ni sawa na ongezeko la asilimia 41.4 (Jedwali Na.1). Aidha, Januari ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilikuwa na wageni wengi (146,877) kuliko miezi mingine ya kipindi husika.

Jedwali Na. 1: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022

Mwezi	Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa	
	2022	2023	Idadi	Asilimia
Januari	94,441	146,877	52,436	55.5
Februari	101,042	144,019	42,977	42.5
Machi	93,889	118,186	24,297	25.9
Jumla	289,372	409,082	119,710	41.4

Mchoro 1: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022

2.2 Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Bara la Ulaya na Amerika

Jedwali Na. 2 linaonesha inchi tano nje ya Bara la Afrika ambazo zinamchango mkubwa katika sekta ya utalii nchini (**The top five tourism traditional market**). Jumla ya watalii 116,462 walifika nchini katika

robo ya kwanza ya mwaka 2023 kutoka nchi hizi tano ambalo ni sawa na ongezeko la watalii 60,713 au la asilimia 108.9 ikilinganishwa na watalii 55,749 waliofika nchini kutoka nchi hizi kwa kipindi cha robo ya kwanza ya mwaka 2022.

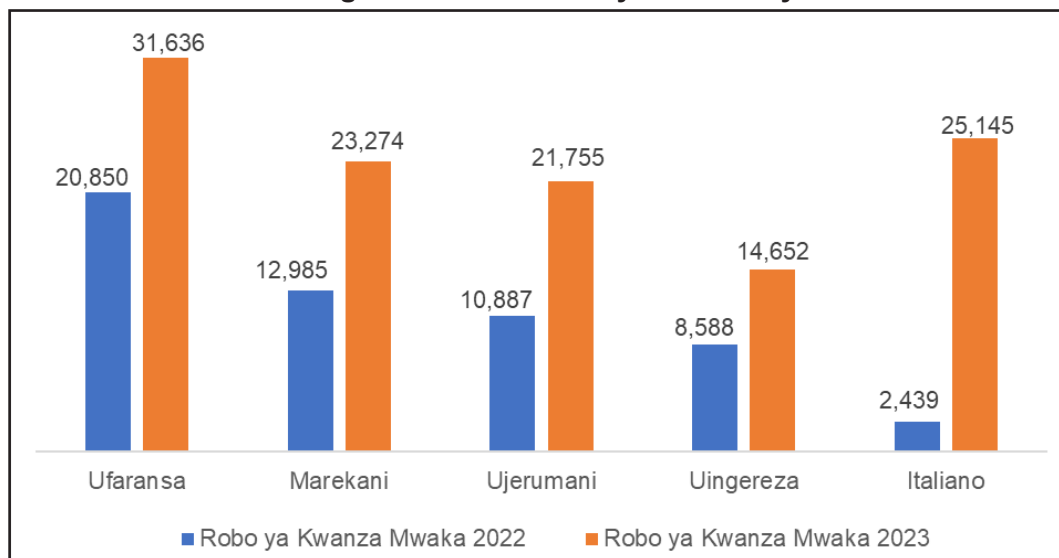
Zaidi ya robo (28.5%) ya watalii wote waliofika nchini katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 (409,082) walitoka katika nchi tano zilizoainishwa katika Jedwali Na.2 ukilinganisha na asilimia 19.3 waliofika kipindi kama hicho mwaka 2022. Hii inatoa taswira kwamba, sekta ya utalii kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilionesha mwelekeo mzuri zaidi ukilinganisha na robo ya kwanza ya mwaka 2022 hususan kwa kuvutia watalii kutoka “Soko kuu la Asili la Utalii wa Tanzania”.

Jedwali na Mchoro Na.2 yanaonesha kuwa, watalii kutoka Ufaransa waliongoza kwa idadi katika robo ya kwanza ya miaka yote miwili, 2022 na 2023 na kufanya kuongezeka kwa asilimia 51.7 katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 ikilinganishwa kipindi kama hicho kwa mwaka 2022. Aidha, pamoja na kufanya vizuri kwa Ufaransa, watalii kutoka Itali waliongezeka kwa kiwango kikubwa zaidi cha asilimia 931.0 kutoka watalii 2,439 waliofika robo ya kwanza ya mwaka 2022 ikilinganishwa na watalii 25,145 katika robo ya kwanza ya mwaka 2023.

Jedwali Na. 2: Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Nje ya Bara la Afrika kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022

Namba	Nchi	Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa	
		2022	2023	Idadi	Asilimia
1	Ufaransa	20,850	31,636	10,786	51.7
2	Marekani	12,985	23,274	10,289	79.2
3	Ujerumani	10,887	21,755	10,868	99.8
4	Uingereza	8,588	14,652	6,064	70.6
5	Italiano	2,439	25,145	22,706	931.0
Jumla		55,749	116,462	60,713	108.9
Asilimia kwa Jumla ya Watalii katika kipindi husika		19.3 (289,372)	28.5 (409,082)		

Mchoro 2: Idadi ya Watalii kutoka Nchi Tano za Nje ya Bara la Afrika Kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

2.3 Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi Waliotembelea Vivutio vya Utalii

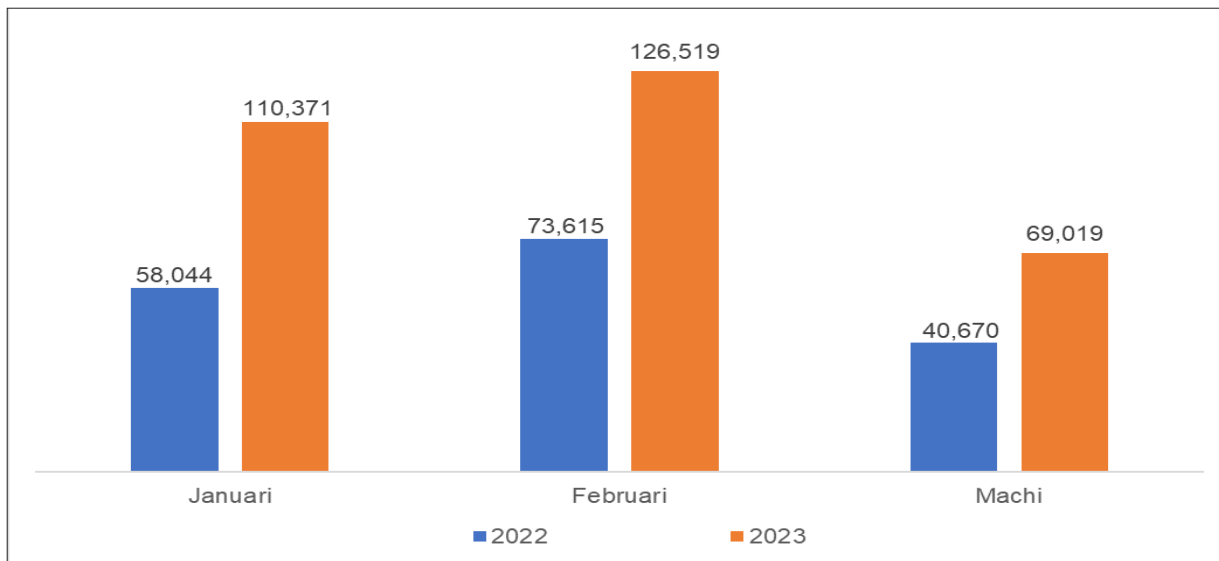
Jedwali na Na.3 linaonesha kuwa, watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii vinavyosimamiwa na Wizara, kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 walikuwa 305,909 ambao ni sawa na ongezeko la watalii 133,580 (77.5%) ikilinganishwa na watalii 172,329 waliotembelea robo ya kwanza ya mwaka 2022. Aidha, Mwezi Januari ya Mwaka 2023 kulikuwa na ongezeko kubwa la watalii 52,327 ambayo ni sawa na ongezeko la asilimia 90.2

Jedwali Na 3. Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vilivyochini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Mwezi	Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vilivyo chini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa	
	2022	2023	Idadi	Asilimia
Januari	58,044	110,371	52,327	90.2
Februari	73,615	126,519	52,904	71.9
Machi	40,670	69,019	28,349	69.7
Jumla	172,329	305,909	133,580	77.5

Mchoro Na. 3 unaonesha idadi ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii vilivyochini ya Wizara ambapo, kila mwezi wa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ulikuwa na watalii wengi ukilinganisha na miezi kama hiyo ya robo ya kwanza ya mwaka 2022.

Mchoro Na. 3: Idadi ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

2.4 Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi Waliotembelea Vivutio vya Utalii

Jedwali Na. 4 linaonesha kuwa, kutokana na jitihada mbalimbali zinazofanywa na Wizara kutangaza vivutio vya utalii ikiwemo Filamu ya “The Royal Tour”, watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii nchini kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilifikia asilimia 74.8 ya watalii wote waliofika

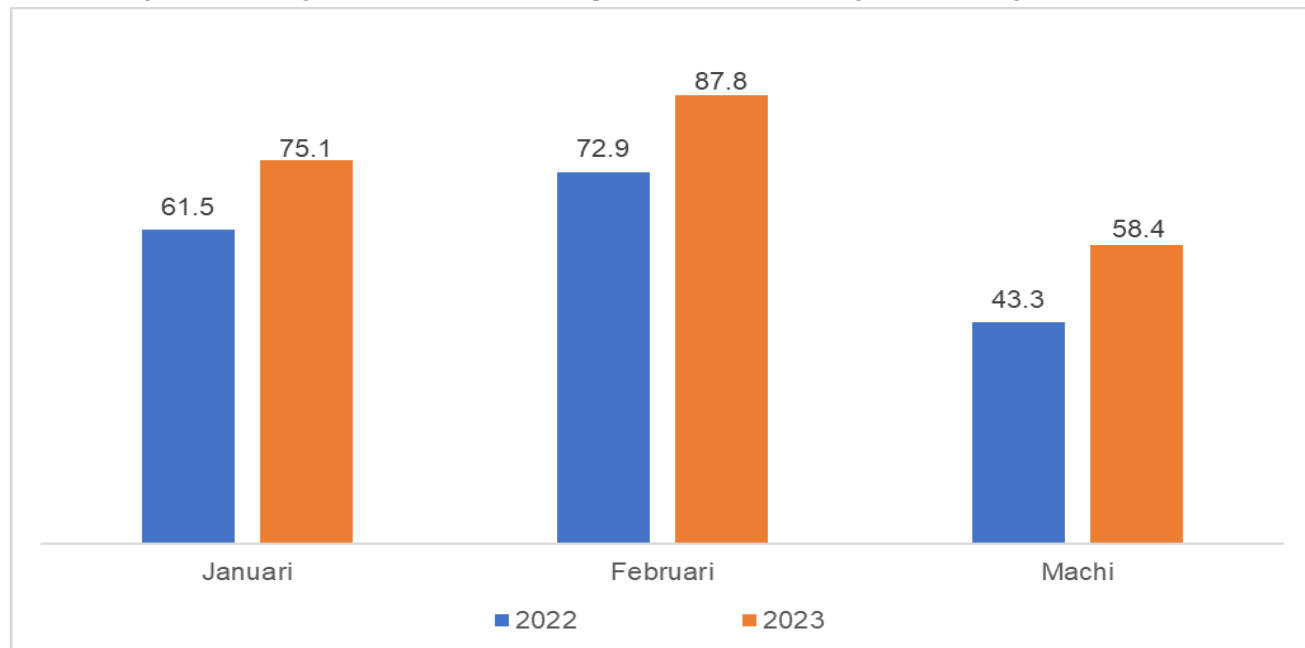
nchini katika kipindi husika, yaani, watalii 409,082. Hii inalinganishwa na asilimia 59.6 ya watalii 289,372 waliofika nchini kipindi cha robo ya kwanza ya mwaka 2022. Aidha, mwezi Februari wa robo ya kwanza ya miaka yote miwili, 2022 na 2023, kulikuwa na asilimia kubwa ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii hapa nchini.

Jedwali Na 4. Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Mwezi	2022			2023		
	Watalii kutoka nje ya nchi	Watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii	Asilimia ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii	Watalii kutoka nje ya nchi	Watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii	Asilimia ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii
Januari	94,441	58,044	61.5	146,877	110,371	75.1
Februari	101,042	73,615	72.9	144,019	126,519	87.8
Machi	93,889	40,670	43.3	118,186	69,019	58.4
Jumla	289,372	172,329	59.6	409,082	305,909	74.8

Mchoro Na. 4 unaonesha kwa ufasaha, kila mwezi wa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ulizidi ya robo ya kwanza ya mwaka 2022 kwa asilimia ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii nchini. Aidha, mwezi Februari wa kila robo ya kwanza husika ulikuwa na asilimia kubwa ya watalii kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii.

Mchoro Na 4. Asilimia ya Watalii kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

3.0: SEHEMU YA PILI

3.1 Watalii wa Ndani

3.2 Utangulizi

Kulingana na ukweli kwamba, mtalii ni mtu yeyote anayesafiri kutoka sehemu moja kwenda nyingine nje ya eneo lake alilozoea kwenda mara kwa mara kwa shughuli zake za kila siku na kufanya matumizi, takwimu za kina na sahihi za watalii wa ndani zinapatikana kupitia utafiti wa utalii wa ndani (Domestic Tourism survey). Hivyo, kwa maelezo haya, takwimu za watalii wa ndani zinazoelezewa katika ripoti hii ni za wale tu waliotembelea vivutio vya utalii vinavyosimamiwa na Wizara ya Maliasili na Utalii.

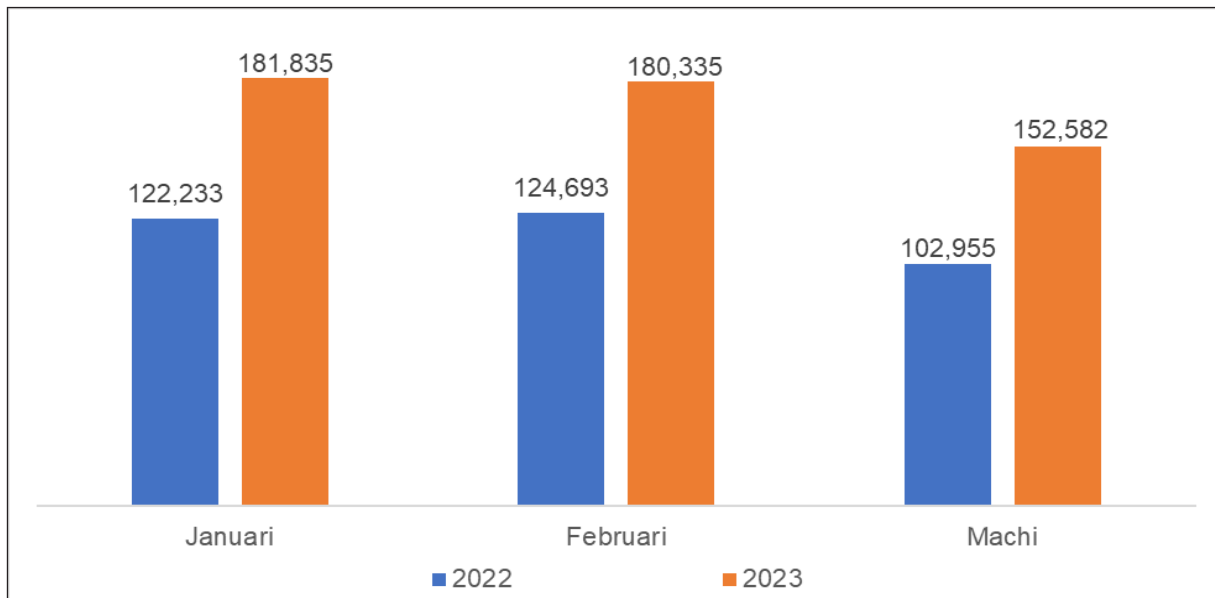
3.3 Idadi ya Watalii wa Ndani

Jedwali na Mchoro Na. 5 yanaonesha, idadi ya watalii wa ndani waliotembelea vivutio vya utalii kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilikuwa 514,752. Hii ni sawa na ongezeko la watalii 164,871 au sawa na ongezeko la asilimia 47.1 ikilinganishwa na watalii wa ndani 349,881 waliotembelea vivutio vya utalii hapa nchini katika robo ya kwanza ya mwaka 2022.

Jedwali Na. 5: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Utalii vilivyo chini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Mwezi	Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa	
	2022	2023	Idadi	Asilimia
Januari	122,233	181,835	59,602	48.8
Februari	124,693	180,335	55,642	44.6
Machi	102,955	152,582	49,627	48.2
Jumla	349,881	514,752	164,871	47.1

Mchoro Na. 5: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vinavyosimamiwa na Wizara Kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

3.4 Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Wizara, Kitaasisi

Jedwali Na. 6 linaonesha watalii wengi wa ndani kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 na ya mwaka 2022 walitembelea vivutio vinavyosimamiwa NMT ikifuatiwa na vinavyosimamiwa na Tanapa na TFS.

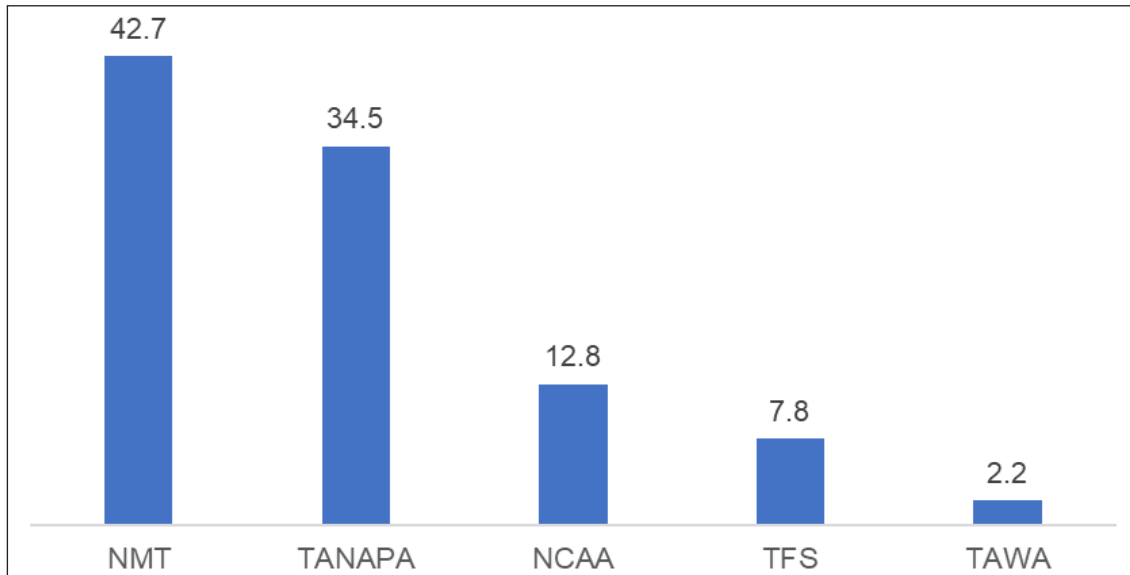
Vivutio vilivyochini ya TAWA vilitembelewa na watalii wa ndani wachache kuliko vivutio vinavyosimamiwa na taasisi zingine.

Jedwali Na. 6: Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Taasisi	Idadi ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vilivyochini ya Taasisi kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii wa Ndani kwa kila vivutio vilivyochini ya Taasisi kwa Robo ya kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022		Asilimia ya Watalii wote wa Ndani waliotembelea vivutio vilivyochini ya Taasisi kwa Robo ya kwanza ya Mwaka 2022 na ya 2023	
	2022	2023	Idadi	Asilimia	2022	2023
NCAA	45,348	66,087	20,739	45.7	13.0	12.8
NMT	134,603	219,627	85,024	63.2	38.5	42.7
TANAPA	128,650	177,446	48,796	37.9	36.8	34.5
TAWA	8,501	11,305	2,804	33.0	2.4	2.2
TFS	32,779	40,287	7,508	22.9	9.4	7.8
Jumla	349,881	514,752	164,871	47.1	100.0	100.0

Mchoro Na 6 unaonesha asilimia kubwa(42.7) ya watalii wa ndani kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 walitembelea vivutio vinavyosimamiwa na NMT . Vivutio vinavyosimamiwa na Tanapa vilishika nafasi ya pili (34.5%) ikifuatiwa na vivutio vya NCAA (12.8%) na TFS (7.8%). Vivutio vilivyochini ya TAWA vilishika nafasi ya mwisho kwa kutembelewa na asilimia chache ya watalii (2.2).

Mchoro Na. 6: Uwiano kwa Asilimia ya Watalii wa Ndani waliotembelea Vivutio vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023

3.5 Idadi ya Watalii wa Ndani na wa Kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii

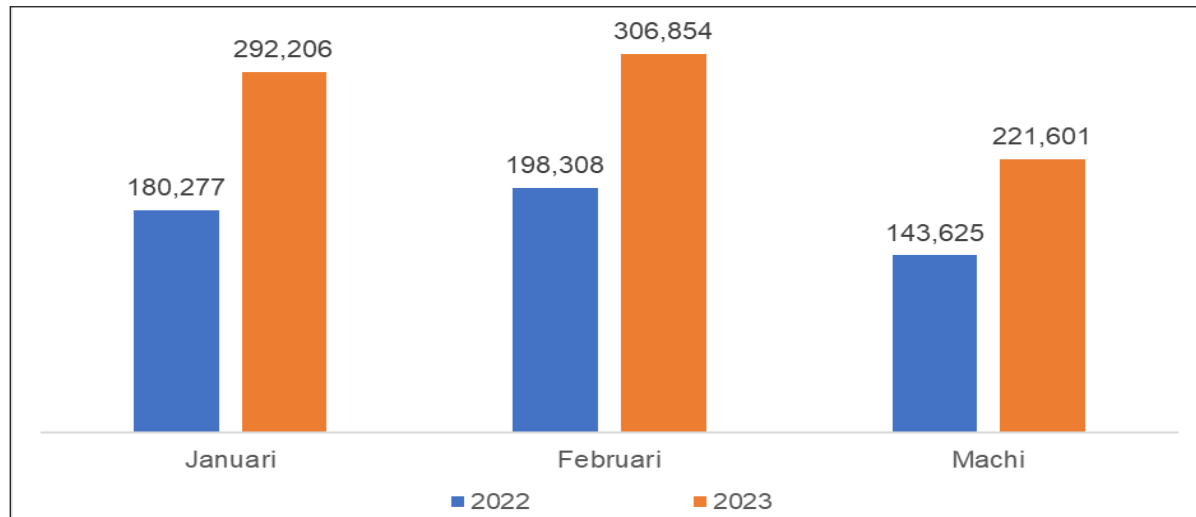
Jedwali Na. 7 linaonesha, katika robo ya kwanza ya mwaka 2023, jumla ya watalii wa ndani na wa kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii ilikuwa 820,661 ikilinganishwa na 522,210 waliotembelea kipindi kama hicho kwa mwaka 2022. Hivyo, robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilikuwa na ongezeko la asilimia 57.2 ya watalii wa ndani na wa kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii hapa nchini ikilinganishwa na robo ya kwanza ya mwaka uliopita, 2022.

Jedwali Na. 7: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Mwezi	Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vya utalii nchini katika Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vilivyochini ya Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa	
	2022	2023	Idadi	Asilimia
Januari	180,277	292,206	111,929	62.1
Februari	198,308	306,854	108,546	54.7
Machi	143,625	221,601	77,976	54.3
Jumla	522,210	820,661	298,451	57.2

Mchoro Na. 7 unaonesha, idadi ya watalii wa ndani na wa kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii hapa nchini kwa miezi ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 na 2022. Miezi yote ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilitembelewa na watalii wengi zaidi ukilinganisha na waliotembelea kipindi kama hicho kwa mwaka 2022.

Mchoro Na. 7: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

3.6 Idadi ya Watalii wa Ndani na Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Wizara, Kitaasisi

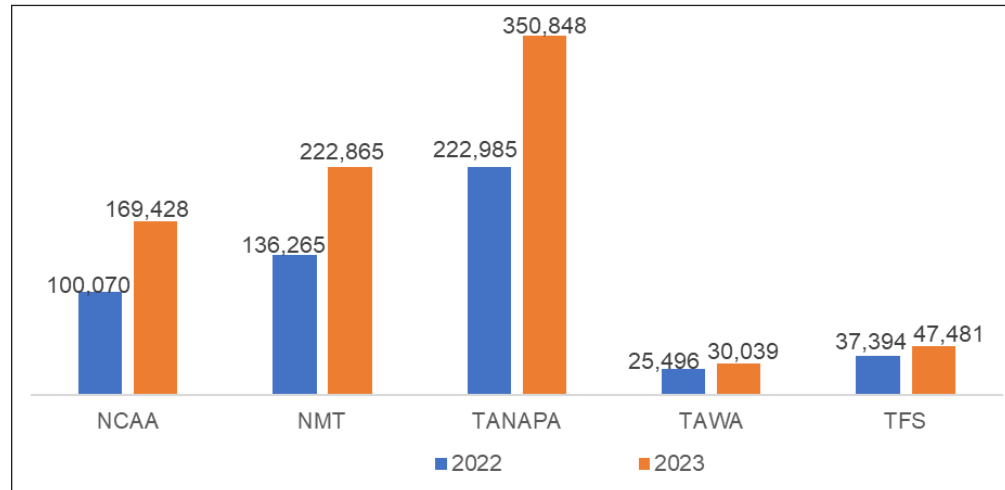
Jedwali Na. 8 linaonesha, vivutio vya utalii vinavyosimamiwa na Tanapa, kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 vilikuwa na ongezeko kubwa la watalii wa ndani na wa nje waliotembelea (127,863) ikilinganishwa na waliotembelea kipindi kama hicho mwaka 2022. Taasisi iliyofuatia ni NMT (watalii 86,600), NCAA (69,358) na TFS (10,087). Vivutio vilivyochini ya Tawa vilikuwa na ongezeko dogo la watalii 4,543.

Jedwali Na. 8: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Taasisi	Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vya utalii nchini katika Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vilivyochini ya Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa		Asilimia ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vilivyochini ya Taasisi za Wizara kwa Robo ya kwanza ya Mwaka 2022 na ya 2023	
	2022	2023	Idadi	Asilimia	2022	2023
NCAA	100,070	169,428	69,358	69.3	19.2	20.6
NMT	136,265	222,865	86,600	63.6	26.1	27.2
TANAPA	222,985	350,848	127,863	57.3	42.7	42.8
TAWA	25,496	30,039	4,543	17.8	4.9	3.7
TFS	37,394	47,481	10,087	27.0	7.2	5.8
Jumla	522,210	820,661	298,451	57.2	100.0	100.0

Mchoro Na. 8 unaonesha, Tanapa iliongoza kwa kutembelewa na watalii wengi wa ndani na wa kutoka nje ya nchi katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 na ya mwaka 2022. Taasisi iliyofuata ni NMT, NCAA, TFS na ya mwisho ilikuwa TAWA.

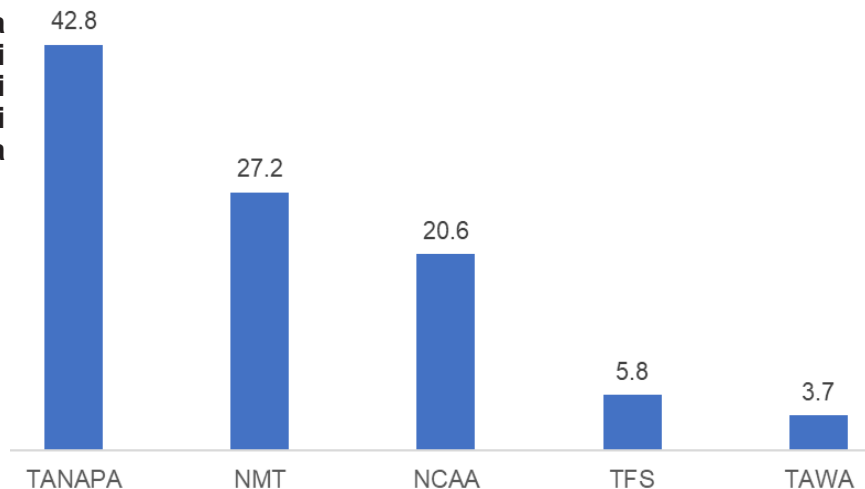
Mchoro Na. 8: Idadi ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vinavyosimamiwa na Taasisi za Wizara kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

3.7 Uwiano Kiasilimia ya Watalii wa Ndani na wa kutoka Nje ya Nchi waliotembelea Vivutio vya Utalii vya Wizara, Kitaasisi

Mchoro Na. 9 unaonesha, vivutio vinavyosimamiwa na Tanapa viliongoza kwa kutembelewa na asilimia kubwa ya watalii wa ndani na wa kutoka nje ya nchi katika robo ya kwanza ya mwaka 2023. Hii inamaanisha kuwa, asilimia 42.8 ya watalii wote wa ndani na wa kutoka nje ya nchi waliotembelea vivutio vya utalii nchini katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 walitembelea mbuga za wanyama. Vivutio vilivyochini ya NMT vilishika nafasi ya pili kwa kutembelewa na asilimia 27.2 ya watalii wote ikifuatiwa na vivutio vilivyochini ya NCAA (20.6 %) na TFS (5.8 %). Vivutio vilivyochini ya TAWA vilitembelewa na asilimia chache ya watalii wote wa ndani na wa kutoka nje ya nchi (3.7).

Mchoro Na. 9: Uwiano Kiasilimia ya Watalii wa Ndani na Nje ya Nchi waliotembelea vivutio vya Utalii vinavyomilikiwa na Taasisi zilizochini ya Wizara ya Maliasili; Robo ya kwanza ya Mwaka 2023

4.0 SEHEMU YA TATU

4.1 Mapato yatokanayo na Shuhuli za Utalii

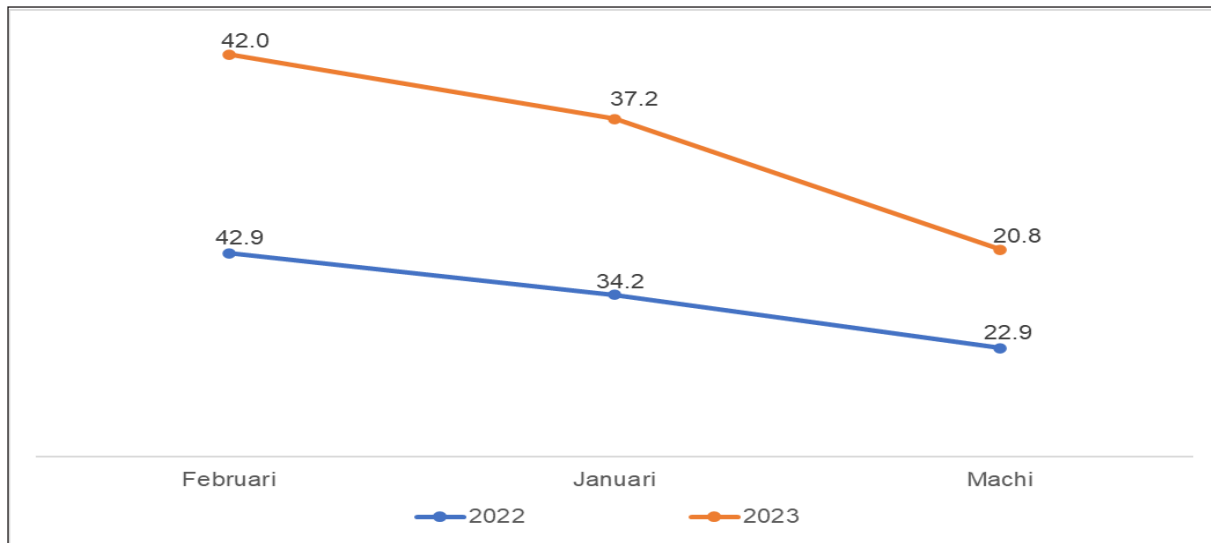
Jedwali Na. 9 linaonesha, mapato yatokanayo na shughuli za utalii nchini zinazosimamiwa na Wizara ya Maliasili na Utalii kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ziliingiza takribani kiasi cha shilingi bilioni 116.5 ikilinganishwa na shilingi bilioni 65.0 zilizoingizwa kipindi kama hicho mwaka 2022. Hii inamaanisha kwamba, kwa robo ya kwanza ya mwaka 2023, shughuli za utalii nchini zinazosimamiwa na Wizara, mapato yake yaliongezeka kwa takribani shilingi bilioni 51.5 sawa na ongezeko la asilimia 231.8. Mwezi wa Januari na Februari wa robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilikuwa na ongezeko sawa la mapato la takribani asilimia 95.0 ukilinganisha na ya robo ya kwanza ya mwaka 2022.

Jedwali Na. 9: Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Mwezi	Mapato (TZS) yatokanayo na shughuli za Utalii katika Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Mapato (TZS) yatokanayo na shughuli za Utalii kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa		Asilimia ya Mapato kwa Mwezi	
	2022	2023	Kiasi	Asilimia	2022	2023
Januari	22,211,112,549	43,307,826,837	21,096,714,288	95.0	34.2	37.2
Februari	27,903,181,386	48,951,018,418	21,047,837,032	94.8	42.9	42.0
Machi	14,876,356,998	24,222,755,533	9,346,398,535	42.1	22.9	20.8
Jumla	64,990,650,933	116,481,600,788	51,490,949,855	231.8	100.0	100.0

Mchoro Na. 10 unaonesha, uwiano wa makusanyo ya mapato ya kila mwezi husika ni asilimia ngapi ya makusanyo ya jumla ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 na ya 2022. Aidha, uwiano wa miezi yote mitatu (Januari, Februari na Machi) ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 upo juu ukilinganisha na ya miezi ya robo ya kwanza ya mwaka 2022. Vilevile, mwezi Februari wa robo ya kwanza ya miaka yote miwili ulikuwa na asilimia kubwa ya makusanyo ya robo husika ya kila mwaka, 2022 na 2023.

Mchoro Na. 10: Uwiano Kiasilimia ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii kwa kila Mwezi ya Robo ya kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

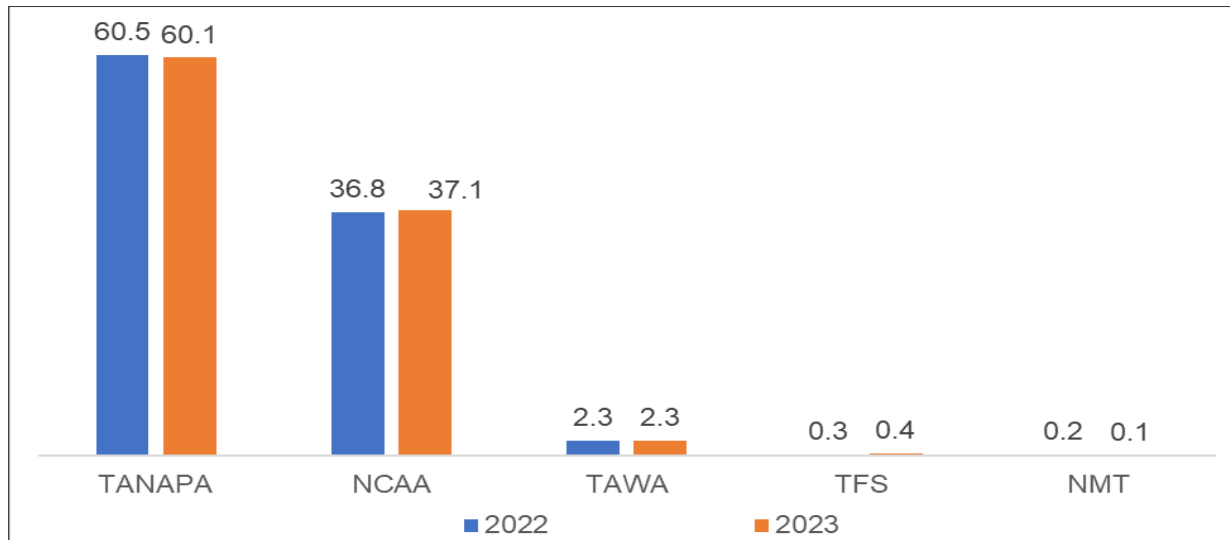
Jedwali Na. 10 linaonesha, ukiacha NMT iliyokuwa na ongezeko dogo la makusanyo la asilimia 31.0 katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 yakilinganishwa na ya robo ya kwanza ya mwaka 2022, taasisi zingine, Tanapa, NCAA, TAWA na TFS kila moja, katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 ilikuwa na ongezeko la makusanyo ya mapato la zaidi ya asilimia 78.0 yakilinganishwa na zilizokusanywa kipindi kama hicho mwaka 2022. Aidha, TFS ndiyo iliyoongoza kwa ongezeko kubwa zaidi la makusanyo ya asilimia 152.6 katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 yakilinganishwa na ya robo ya kwanza ya mwaka 2022.

Jedwali Na. 10: Makusanyo ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii, Kitaasisi, kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

Taasisi	Mapato (TZS) yatokanayo na shughuli za Utalii katika Robo ya Kwanza ya Mwaka		Ongezeko la Mapato (TZS) yatokanayo na shughuli za Utalii kwa Robo ya Kwanza ya Mwaka 2023 ikilinganishwa na ya Mwaka 2022 kwa		Asilimia ya Mapato Kitaasisi	
	2022	2023	Kiasi	Asilimia	2022	2023
TANAPA	39,336,731,400	70,046,987,672	30,710,256,272	78.1	60.5	60.1
NCAA	23,886,241,308	43,179,664,719	19,293,423,411	80.8	36.8	37.1
TAWA	1,490,171,706	2,687,287,039	1,197,115,332	80.3	2.3	2.3
TFS	167,855,869	424,046,959	256,191,089	152.6	0.3	0.4
NMT	109,650,650	143,614,400	33,963,750	31.0	0.2	0.1
Jumla	64,990,650,933	116,481,600,788	51,490,949,855	79.2	100.0	100.0

Mchoro Na. 11 unaonesha, Tanapa ilifanya vizuri katika makusanyo kwani katika robo ya kwanza ya mwaka 2023 alikadhalika na ya mwaka 2022, ilikusanya takribani asilimia 60 ya makusanyo yote yaliyokusanywa na taasisi. Nafasi ya pili ni NCAA, TAWA na TFS nafasi ya nne na ya tano. NMT ilishika nafasi ya mwisho.

Mchoro Na. 11: Uwiano Kiasilimia ya Makusanyo ya Mapato yatokanayo na Shughuli za Utalii Kitaa-sisi; Robo ya kwanza ya Mwaka 2023 yakilinganishwa na ya Robo ya Kwanza ya Mwaka 2022

5.0 SEHEMU YA NNE

5.1 Hitimisho

Ripoti hii ya takwimu ya robo ya kwanza ya mwaka 2023 inaonesha bado kuna utegemezi mkubwa katika utalii wa kutembelea mbuga za wanyamapori kwani, kwa robo ya kwanza ya mwaka huu, 2023 na vilevile ya mwaka 2022, Tanapa iliongoza kwa kutembelewa na watalii wengi waliofikia 350,848 (robo ya kwanza ya mwaka 2023) na watalii 222,985 (robo ya kwanza ya mwaka 2022). Aidha, Tanapa pia iliongoza kwa maduhuli kwa kukusanya takribani asilimia sitini ya jumla ya mapato yote yaliyokusanywa na taasisi zote kutokana na shughuli za utalii kwa robo ya kwanza ya mwaka huu, 2023 na ya 2022. Kwa takwimu hizi, kuna haja ya kuweka mkakati mahususi kwenye aina zingine za vivutio nje ya wanyamapori.

